

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1866

§. XII. Cultus publicus a Sixto V et Paulo V sanctis Martyribus decretus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](#)

AUCTORE
J. B.

A separatis a reliquis, inter quatuor hos Martyres modo passionis societatem, sed et peculiarem quamdam necessitudinem ac connexionem intercessisse, omnino insinuat; quas Placido, duobus ejus Fratribus, et Sorori loco non uno tribuunt Acta. Pompeii Cilii quoque tumulus a Martyrum sepultura non procul remotus, utrumque familiaritatem confirmat, quam adstruunt pariter Acta num. 49. Avulsa a corporibus capita, vel corpora sine capitibus inventa martyrii genus indicant, quo eorum aliqui perierunt. S. Placidum cum Fratribus et Sociis 33 capite truncatis, aiunt Acta num. 79. His quidem plura corpora lapsu temporis inventa fuerunt; sed neque id Actis contrarium est, imo conforme: nam num. 70 modo in predictos Martyres, sed etiam passim in utriusque sexus Saraceni sivevi dicuntur; imo et in pueris: inter cetera vero occisorum corpora inventum fuisse pueri triennis corpus, Cajetanus scribit. Reporta illae ossa ignis fuligine aspersa, et carbones cineresque congesti arguento sunt Martyrum nonnullos igne tortos fuisse: sed et hoc supplicii genus num. 70 Saraceni adhibuisse leguntur. Denique fama est etiam (utique recente nec dubia) inventum in sepulchro (S. Placi) vasculum, in quo S. Placi lingua asservabatur, quod argento gemmisque ornatum Messanensis domus professa Societatis Jesu obtinuit, ut item Cajetanus scribit: Placido autem praeter illa tormenta cetera, linguam quoque fuisse praeceps, habes Actorum Mabilionianorum, quae hic laudavi, num. 74.

B 482 Ex his nova hic animum subit de tempore, quo primum S. Placidi Acta conscripta fuere, suspicio. Satis quidem certum appareat ex dictis § 3, non ante seulum XII hæc Acta in lucem fuisse protracta, sed scribi citius, ac ad id usque temporis latere poterunt: et vero id re vera contingisse, suaderet evidenter hac Actorum num. 90 verba: Id ipsum fecerunt successores eius (Vigilius Pape) numero 49; cum enim a Vigilio Pontifices 49 numerando ad Joannem VIII perveniamus, sub cuius nempe tempora postrema a Saracenis Messanensis Benedictinis clades illata fuisse fertur; suspicor, tum circiter, ex traditione tunc vigente, ne S. Placi Historie memoria prorsus evanesceret, hanc aliquem literis consignandam suscepisse, cuius lucubratio ad saeculum usque duodecimum tenebris involuta latuerit, dum tandem, casu aliquibi inventa, et Gordiani forte credita, a Petro Casinensi aut alio quovis non tamen absque interpolatione, sub illius nomine in lucem missa fuerit. Sane ab occupata a saeculo IX per Saracenos Sicilia usque ad saeculi XI initium non tam distincta rügississe appetat Placiadiani martyrii notitia, ut tot et tam singularia illius adjuncta, quot num. superiore recenti, queque facta demum anno 1588 corporum inventio omnium oculis exposuit, saeculo XII quisquam scire, ne dicam, divinare poterit. Atque hinc forte Leo Marsicanus saeculo XI tam pauca de S. Placido in Casinensi Chronico scripti. Accedit, Mabilionum anno 1683 horum Actorum exemplar Casinii vidisse, quod ante annos septingentos (vide tom. I Itineris Italici pag. 125) scriptum censuit, atque adeo, Mabilionii iudicio saltem ad saeculum X referendum. Sed jam, quæ sanctorum Martyrum inventionem consecuta sint, videamus.

C 483 Volumusque, ut in Kalendario, quo nunc prescribit, utimur, sicut in Romano Martyrologio, et antea in quibusdam Calendariis habeatur, ad eum

§ XII. Cultus publicus a Sixto V et Paulo V sanctis Martyribus decretus.

Superiore § num. 478 vidimus, Antonium Lombardum archiepiscopum Messanensem Urbem adisse, ut sanctorum Martyrum reliquias suo calculo Sextus V approbaret, ac Sanctorum honores illis habendos esse decerneret: illum vero voti compotem factum letumque ad suos redisse. Sane Pontifex Messanensem votis cumulatissime, re tamen mature excussa, fecerat satis: neque enim dumtaxat sanctis Martyribus sacros honores habendos esse decrevit; sed geminum etiam in eorum honorem festum instituit; alterum tertio Nonas Octobris, quo passi sunt, Messanæ ac in tota illius provincia sub ritu duplice; sub simplici vero toto orbe Christiano celebrandum: alterum vero, nempe Inventionis, pridie Nonas E Augusti in S. Joannis Baptiste Messanensi ecclesia sub ritu pariter duplice. Adhac, ut fideles ad sanctorum Martyrum cultum vehementius excitaret, indulgentias plenarias die Inventionis in predicta ecclesia lucrandas elargitus est; edito his de rebus Brevis Apostolico, Idibus seu XIII Novembris, anno 1588, Pontificatus sui quarto. Integrum illud habes apud Cajetanum tom. I Sanctorum Sicularum in Animadversionibus ad eorum Vitæ pag. 457 et binis seqq. apud Ruinartum in Appendix Apologie S. Mauri subnexa, a pag. 474; apud Wionem Ligni Vitæ lib. III a pag. 253, in Appendix Chronicæ Casinensis a pag. 807. Prolixam bullam et toties recusam breviter tantum perstringam, sic tamen, ut, quæ mox dixi, conceptis bullæ verbis sine confirmatur.

484 Mox a proamio Pontifice S. Placi vitæ duplex festum et martyrii brevem historiam texit; in qua Placido a Saracenis occisum ait; quod ab illo, ut historicæ ex aliiorum fide relatum, non ut Pontificis auctoritatis oraculo definitum accipe. Dein, qua rerum serie Martyrum corpora post longi temporis intercapidem inventa sint, explicat. Tum ait, se Cardinalibus concilii Tridentini interpretibus inventarum reliquiarum negotium ex rerum gestarum processu diligenter pro rei gravitate discutiendum dedisse, ac tandem ex eorum consilio et assensu auctoritate Apostolico decernit, ut eorumdem sanctorum martyrum Placidi et Sociorum dies festus, quo illi bono et legitimo certamine pro Christi gloria absoluto, cursu consummato, et fide servata, nobilissima martyrii palma decorati ad coelestem patriam migraverunt, nimurum in Nonas Octobris, in omnibus Christiani orbis partibus sub Officio simplici, in Messanensi vero civitate* et provincia duplice; et præterea alter dies festus Inventionis eorumdem pridie Nonas Augusti in ecclesia prefata S. Joannis Baptiste Messanensis dumtaxat, sub duplice pariter Officio, a cunctis personis ecclesiasticis, secularibus, ac quorumvis Ordinum religiosis, de communii plurimorum Martyrum, ubi proprium deerit, perpetuo celebretur. Tum sic pergit Pontifex.

485 Volumusque, ut in Kalendario, quo nunc prescribit, utimur, sicut in Romano Martyrologio, et antea in quibusdam Calendariis habeatur, ad eum

AUCTORE
J. B.

diem eorumdem Sanctorum nomina adscribantur, etiam in novissima Missalis et Breviarii Romani editione ea fuerint praetermissa. Adhortantes utriusque sexus Christi fideles civitatis Messanensis incolas, ut eorumdem martyrii diem festum pie ac religiose colant et observent: et, sicuti in reliquis diebus festis de pracepto sanctae matris Ecclesiae moris est, a servilibus operibus abstineant. Ac demum ad augendam Christiani populi erga eosdem inclitos Martyres devotionem, utque eo frequentius et ardenter pietatis studi confluant ad sacra eorum sepulcra, quo uberior cognoverint, se per hoc coelestis gratia donis esse refectos, de omnipotens Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, eisdem Christi fidelibus vere pioneribus, qui peccata sua sacerdotibus idoneis, ab Ordinariis locorum approbatis, confessi fuerint, ac sanctissimum Eucharistiae sacramentum suscepient, et praedictae Inventionis die festo dictam ecclesiam, ubi eadem sancta corpora requiescent, devote visitaverint, atque inibi pias ad Deum preces fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem perpetuo concedimus et elargimur. Quo circa etc.

B 186 Hoc quidem Sextus V ad promovendum S. Placidi et Sociorum in fidelibus cultum: verum sat sine prudenter se gesset in hoc negotio Sextus? Bailletus enim in Vitis Sanctorum ad diem 5 de S. Placido agens (verba legesis infra num. 491) Pontificem illum, velut hac in re minus causaversatum, sugillare non veritus est. Quin Sancti et martyres fuerint, quorum corpora anno 1588 Messana inventa sunt, qui locum sepulcrum, signa martyrii num. 174, et miracula num. 176 et seq. relatia, Pontifici legitime probata, considerarit, nemo, opinor, vocabil in dubium, neque id Bailletus inicias it. At fuerint corpora SS. Placidi et Sociorum ejus, Baillet non nisi dubium et incertum est: num recte, dispiciamus. Messanensis traditio fuit, S. Placidum Benedicti discipulum, hujus Fratres, Sororem et Discipulos pro fide Christi Messanæ fuisse occisos et in S. Joannis Baptiste templo sepultos. Vigebat apud Messanenses ea traditio saeculo xi, quo ad annum secesimum proiecto, Messanam Saracenis erupisse C Rogerium, ac dein S. Joannis Baptiste templum instaurasse, vidimus supra. Instauratum autem fuit sub S. Placi nomine, atque ita vocatum saeculo sequenti, sub eius initium natus est Petrus Casinensis, qui eam dicti templi appellacionem permansisse, ait, ad suam usque atatem, licet corrupte sub S. Hyacinthi nomine.

non ita leviter

187 Fatetur id Bailletus: at alia hujus appellationis causa, præter eam, quam dixi, traditionem, assignari non potest. Ex eadem quoque profectum est, ut instaurati a Rogerio templi apside, quod loco num. 167 citato Valtrinus refert, Placidi Sociorumque martyrum fuerit apparetum, cuius rei vestigia sua etiam aetate superfuisse, scribit. Porro traditio illa neque ex miraculo S. Placidi anni 1266, ut per se liquet; nec Pseudo-Gordiani Actis, que, nescio, ubi gentium scripta, saeculo tantum xii protracta in lucem, hominum manibus teri cuperunt; nec ex eventu aliquo singulari, qui Rogerii tempore contigerit, cuius videbile nulla usquam mentio est, originem duxit; nec alia initia traditionis epocha saeculo xi antiquior, Placidi vero aetate recentior, nisi gratis omnino, fingi potest. Reliquum ergo est, ut, nisi temeritatis notam incurruerit velimus, cum scripto-

ribus Messanensis illam jam inde a S. Placidi D Sociorumque martyrio ad secundum usque xvi nullum umquam tempore interruptam perdurasse, credamus.

188 Jam vero, saeculi xvi hominem, qui, nondum se gessisse detectis Martyrum corporibus, de traditionis, licet adeo antiquæ atque constantis, et per se non incredibilis, veritate dubitet, nobis tantisper, si lubet, fingamus. Videat is easu potius, quam consilio, non a Benedictinis monachis, sed ab equite Hierosolymitano, in quem sinistra suspicio cadere nulla poterat, corpora quedam sub ara studioso recollecta retegi; videat signa martyrii, et miracula supra recensita: quotusquisque est, qui huc intuitus traditionem illam suspectam falsi habeat, ea niminum ex parte, qua sanctorum Martyrum corpora illic contineri perhibebat; quin et ipso rei eventu comprobatam hac ex parte non fateatur, ac paulo melius de illa sentire incipiat? Tum videat tumulo separato corpora aliquot inclusa; animadverterat numeri seruusque cum traditione congruentiam; nec dubito, quin traditioni ponderis aliquid sit accessurum. Denique multo ante dicta et in Actis recensita, illa potissimum, que num. 181 congressimus, cum iis comparat, que suis oculis haurit; multum profecto fallor, nisi absque hastatione traditionem illam, spectata saltem substantia rei, veram esse, pronuntiet.

E 189 Posteaquam autem Pompeii Cili⁹ sepulcrum viderit, non dubitabit, quin id illius sit, cuius in Actis num. 42 mentio est. Et si autem, num Messanensi portui Tertulli nomine praefuerit, fortassis sit dubitaturus; non ambiget tamen, quin operam aliquam S. Placido, cœnobium suum condenti, præstiterit, suumque in illum amorem et venerationem, delecto non procul a S. Placidi tumulo sepulcrum sue loco, testatum esse voluerit; atque ita pari fere tum Pompeii Cili⁹, tum S. Placidi sepulcrum, licet hoc nulle inscriptione insinuat reperiat, securitate agnoscat, et in suscepta sententia non parum confirmabitur. Sola igitur Messanensis traditio, secundum principia capita rerum eventu probata, ut alia omnia defuisse, sufficere Sexto V potuit, ut corpora, anno 1588 in S. Joannis Baptista templo Messanæ inventa, SS. Placidi et Sociorum esse, citra levitatis notam declararet, ac sacros illis honores habendos esse, decerneret. Laudat præterea in Bulla Pontifex F tum antiquas historias, tum ecclesia Messanensis monumenta, in quibus, maxime in his, nihil omnino certi atque indubitate reperitur fuisse, ego affirmare non ausim.

190 Sed Acta, inquies, S. Placidi subdititia ostenditur, sunt, recentia, fabulosa, nullius fidei. Esto: non traditio Messanensis Actis, sed Acta traditioni suam debent originem: proin huc ex illa sunt astimantia, ac admittenda in iis, in quibus traditioni, quantum quidem huc rerum eventu probata fuit, consentire noscuntur: nec porro æquum est, eadem censura verum perinde ac falsum perstringere, modo est, unde alterum ab altero secessatur. Sed, item inquies, Sancti cognomines ac hunc eundem diem in Martyrologiis antiquis notati reperiuntur, et quidem a S. Placido Benedicti discipulo ac ejus Sociis verosimiliter diversi: forte ergo horum Martyrum corpora anno 1588 Messanæ inventa sunt, Placidique et Sociorum ejus per errorem existimata. Sic habet: in antiquis Martyrologiis Sanctos cognomines, et a nostris verosimiliter diversos ad dictum diem notatos invenimus: sed nusquam in illis Messanæ passi sepulcrive, aut eo translati leguntur, sed

A sed tantum late in Sicilia annuntiantur, et ne quidem omnes: Firmatus enim et Flavia Autissiodoro tribuntur. Lexis igitur causa est, ut Santos illos, cetera prorsus incognitos, de quibus, quae in inventione anni 1588 detecta sunt, nullus umquam dixit, Messanae in S. Joannis Baptista templo olim sepultos existimenuerat: cum neque mirum sit, iisdem nominibus S. Placidi Socios venire, quibus martyres illi: Pseudo-Gordianus enim, cum vera Fratrum et Sororis S. Placidi nomina ignoraret, ac in antiquis Martyrologiis ad eundem diem, quo suus Placidus passus fuit, Placidum quendam in Sicilia passum inveneret, cuius illic Socii memorabantur Eutychius et Victorinus; horum nomina S. Placidi Benedictini Fratribus applicuisse videtur; quemadmodum virginis Autissiodorensis nomen ejus Sorori applicuit, eorumque in itinere socium Firmatum dixit. Isdem quidem nominibus illos Sextus appellavit; sed morari Pontificem nomina non debuerunt, ubi de re et personis illi constabat. Nunc Bailleti supra citati verba Gallica, Latine redita, expendamus.

ac Bailletus
insinuat,

B 191 Sic habent: Detectorum anno 1588 (Messanae) corporum nulla inscriptio fuit, nota nulla, qua nomina eorum, quorum corpora detecta fuerant, indicaret. Nihil pariter animadversum fuit, unde corpora ista monachorum, aut speciatim S. Placidi, duorum ejus Fratrum, Sororis, ac trinitatis Religiosorum ejus fuisse, probaretur. Judicatum tantummodo fuit ex capitibus quibusdam, a reliquo corpore separatis, ex vasis aliquot instrumentis martyrii, et ex infuso corporibus quibusdam plumbo, aliquorum martyrum esse potuisse. Verum haec conjectura cum quadam illius patriae traditione, quam Benedictini monachi Pseudo-Gordiani operaventur curarunt, conjunctae, Sexto quinto sufficere sunt vise, ut reliquias, sub pavimento ecclesiae S. Joannis Baptista Messanensis detectas, esse corpora S. Placidi, discipuli S. Benedicti, Religiosorum, Fratrum et Sororis ejus, in quadam excensione Mamuchae, praefecti classis Abdallas Saracenorum regis, martyrio affectorum, edita bulla die 13 Novembris eiusdem anni declararet, festumque horum Sanctorum, velut martyrum, publicum et perpetuum per universam Romanam Ecclesiam prescriberet. Quamquam falsum appearat Saraceni regis prefectique adjunctum, nihilque, nisi dubium ac incertum, in hac corporum recens inventorum approbatione occurrat, ponit in monacho Placido et Sociis sanctitas potest, cultu, illis ab eo Pontifice decreto, digna, et referri bullae executio ad martyres alios cognomines, magis certos alio tempore occisos, sed Martyrologiis antiquis ad diem 3 Octobris, postremorum festo a Sexto quinto delectum, inscriptos.

C parum sincere

192 Aliud igitur faciendum Pontifex jubet, aliud contra Bailletus monet. Ille Placidum, S. Benedicti discipulum, et Socios Sanctorum cultu honorandos prescribit; hic contra, relicta Placido et Sociis, quam forte habuerunt, sanctitate, eundem cultum ad alios martyres, vetustis Martyrologiis inscriptos, transferendum monet. Utri parebit? Si Messanenses, si ecclesiam dictis suis audienter Bailletus voluit, meminisse debuerat, paulo fidelius agendum sibi fuisse, ut Pontificis haec in re iudicium infirmum incertumque fuisse persuaderet: nec satis fuisse, si, omissionis precipuis et singularibus, generalia quedam, unde nihil singulare confici possit, inventionis ad-

juncta describeret. Verum quidem est, nullam inventam fuisse inscriptionem, que quorum essent detecta corpora, proderet: at nihilne propterea detectum fuit, unde corpora ista S. Placidi et Sociorum fuisse probaretur? Nihilne huc faciebant quatuor illa corpora, quorum tria virorum erant, quartum vero feminis, tumulo separato inclusa? Nihil Pompeii Cilli sepulcrum, nihil adjuncta cetero supra relata, que antiquam Messanensem traditionem, quam verbis extenuando aliquam Bailletus vocal, quantum ad precipua saltem rerum capita, veram sinceramque fuisse ostenderunt?

193 Porro qua fide Bailletus ait, judicatum dumtaxat fuisse, inventa corpora martyrum aliquorum esse potuisse? Legerat Ruinarium, legerat Mabilonium, quos in margine laudat: atqui

hoc de argu-
mento scri-
bens,

uterque ex Gotho equite Messanensi et rei gestae teste oculato scribit, ne dubium quidem fuisse Messanensis, quin S. Placidi et. Sociorum corpora invenissent, que in S. Joannis Baptista templo, loco ficeo occulto, sepulta fuisse, traditione antiquissima edociti fuerant. Sic Goths verba Italica Latine Mabilonium reddit lib. iv Annalium Benedictinorum num. 46. Et quia antiqua ferebat traditio, sanctum Placidum Sociosque ejus in illo templo, sed incerto loco, humatos fuisse, haec corpora eorum esse, non dubitarunt Messanenses. Foverintne aliquando Acta S. Placidi, Gordiano officia, Messanensem traditionem, nec ne, nihil interest: viguerat illa dudum, priusquam Acta illa in lucem prodierant; nec, ut vigore pergeret, hujusmodi adminicculo opus habuit. Videtur Bailletus hic magis male consultas Actorum fabulas, quam vim et antiquitatem traditionis Messanensem, quam hujus cum intentionis adjunctis congruentiam, quam denique Sicti in examinanda re diligentiam considerasse, qua tamen negligenda non erant: unde iudicium minus aquum tum de recentiori S. Placidi cultu, tum de Sexto Pontifice tulit. Falsus quoque Bailletus est, dum S. Placidum velut S. Benedicti discipulum, SS. Eutychium et Victorinum, velut illius fratres, S. Flaviam, velut sororem, Monachos trinigila, velut discipulos. Martyrologio Romano sub eodem Pontifice primo insertos scripsit: nam haec omnia in Martyrologio Romano Gregorii XIII, Sixti decessoris, jussu edito et anno 1586 typis Plantinianis recuso, verbis fere isdem, quibus uititur Romanum hodiernum num. 1 laudatum, diserte leguntur. Illud sic habet: Messanæ in Sicilia, natalis Sanctorum martyrum Placidi monachi, discipuli beati Benedicti abbatis, et fratum ejus Eutychii et Victorini, ac Flaviae virginis eorum sororis, aliorumque trinita, qui a Mamucha pirata pro Christi fide necati sunt.

E

194 De Martyrum corporibus anno 1588
Messanæ in templo S. Joannis Baptista inventis
haec, quorum numerum universim ad 37
excrescisse, Gothus scribit. Verum dum reparando
S. Joannis Baptista templo incumbere Messanenses
pergunt; alia aliaque, similibus martyrii signis instructa, sive intra sive extra templi septa,
magis minusve depresso subinde eruuntur. Rem
gestam succincta totius intentionis Epitome anno
1610 Messanæ edita explicabit. Sic habet: Anno
Dominii 1588, cum aram maximam templi
S. Joannis Baptista, in quo sanctorum Martyrum ossa delitescant, in contrariam partem,
qua aditus patebat in templum, transferri pla-
cuisset, et janua ad absidem, ubi ara fuerat,
statuenda esset, dum pro jaciendi illius funda-
mentis

Sixti exemplo
Paulus V

AUCTORE
J. B.

mentis eruit terra, non solum tumulus quatuor Martyrum, Fratrum et Sororis, intra ecclesiam fore sub altari detegitur, sed deinceps Sociorum aliquot corpora in ipsa quidem terra, sed intra ecclesiam alte ad aquæ scaturiginem palmis usuarii circiter quatuordecim effossa reperiuntur. Quin ex his aliisque sub ejusdem templi fundamentis, ut verisimile sit, monachos per Messalinum et Messanenses a beato patre Benedicto impetratos, et in locum Martyrum submissos intra templum transtulisse, quos Gordianus, ut tempus tulerat, effoderat in arena, effectumque, ut templum seu vestitum collapsum seu multis post saeculis a Saracenis, rerum in Sicilia potitis, eversum, illis jam Messanensis virtute et Rogorii Normanni auspiciis tota Sicilia exactis, dum pia civium religione reedificatur: et in angustiorem formam redigatur, quorundam Martyrum ignota jam corpora fabricæ sulfundari contigerit, et multa extra ecclesiam relinqui, ex his etiam, quæ in illam immissa fuerant.

*detectis postea
aliis præterea*

B 495 Placidi vero et Sociorum aliquot reliquias jam inventas et Systi V Pontificis maximi auctoritate probatis, et quanta fieri potuit pompa et celebritate expositis; dum templum, in quo sacra pignora defossa fuerant, sensim diruitur et publico sumptu magnificentius restituitur, aliorum aliquot cadavera deteguntur, quæ reverendissimus Frater Bonaventura Secusius, patriarcha Constantopolitanus, et tunc archiepiscopus Messanensis, facta sibi a sacris canonibus, et demum ab ecumenica Tridentina synodo facultate, ad prius inventa apponi, et cum illis exponi curavit. Cumque anno 1468 jam fabrica ad extremam peregreret partem, quæ nempe templi facies, januis ad campum et ad oram maritimam reseratis, extruenda erat, atque inibi ut fundamenta locarent, non longe ab inventi sepulcri et aliorum corporum loco alta terra molirentur, alia et deinceps alia, sane multa sanctorum Martyrum cadavera magno civium concurso, magna omnium ordinum frequentia, multis ad terræ et sacrorum ossium contratum, multis ad haustum ejus, in qua jacuerant, aquæ, editis miraculis, in lucem proferuntur. Conjectura autem est, ex his ea, quæ ad eamdem æqualitatem cum beati Placidi Sociis humata, nempe profunde et ad aquam reperta sunt, omnia eorum esse, qui sub Mamucha una cum S. Placido agonem primum feliciter confecerunt; reliqua vero minus alte tumulata, et jam memoratis, interjecto aliquo terra spatio, superposita, eorum esse, qui posterioribus saeculis secundum et tertium certamen fortiter subiere. Nam cum omnis ei regio arenosa sit, torrentis in mare defluentis illapsu succrescit, ut decursu temporis alii alii superponi et attumulari potuerint. Quæ omnia corpora seorsum diligentissime asservantur, dum Sedes Apostolica auctoritate ac cultum et venerationem publicam exhibeantur.

*sanctorum
Martyrum
corporibus*

C 496 Missus ad hunc finem Roman a senatu Messanensi cum legitimis nove inventionis et miraculorum documentis ad Paulum V Jacobus Charybdis Societatis Iesu sacerdos: Paulus vero rem sacrorum rituum Congregationis subiecti examini, quæ cum corpora illa sanctorum Martyrum esse, declarasset, et tamquam talia a fidelibus colenda censuisset, ut ex Dominici, Pinelli, episcopi Ostiensis, sacri collegii decani et Congregationis sacrorum rituum prefecti, apud Cajeta-

num expte citatum pag. 159 testimonio publico D liquet, Paulus V ejusdem Congregationis judicium anno 1611 confirmavit hujusmodi bulla: Paulus Papa quintus. Ad perpetuam rei memoriam. Regis Martyrum Domini vices Apostolorum Principis Sede, licet immeriti, gerentes, illorum corporibus meritam asserimus ex officiis nostri debito venerationem, qui candidato Martyrum exercitu adscripti, premia colestis regni percipere dignoscuntur.

E 197 Cum itaque, sicut nobis nuper exponeretur dilecti filii Communitas et Homines ciuitatis Messanæ, dum de anno 1608 et successive usque ad annum 1610 inclusive foderent fundamenta ecclesiæ S. Jo. Baptiste, quam iidem Communitas et Homines pro eorum erga Deum religione in dicta ciuitate construunt, multa sanctorum corporum inventa fuerint, et venerabiles Fratres nostri S. R. E. Cardinales, ritibus et ceremoniis ecclesiasticis prepositi, quibus processum a venerab. Fratre Petro archiepiscopo Messanensi factum, totumque negotium examinandum commisimus, mature et diligenter omnibus in dicto processu contentis consideratis, processum hujusmodi esse legitimum, et iuridice confectum, ex eoque legitime constare, illa esse corpora sanctorum Martyrum, nobis retulerint, nos, ut sanctis corporibus hujusmodi, qui coronas decoris meruerunt de manu Dei, debitus cultus honoris ab omnibus Christi fidelibus exhibeatur, et in Sanctis suis exaltetur Altissimus, de eorumdem Fratrum consilio Apostolica auctoritate tenore praesentium decernimus et declaramus, dicta corpora in fissione fundamentorum praedictæ ecclesiæ S. Jo. Baptista de anno 1608 usque annum 1610 inclusive inventa, esse corpora sanctorum Martyrum, et pro talibus ab omnibus Christi fidelibus coli et venerari debere, quibuscumque contraria non obstantibus. Datum Roma apud S. Petrum sub annulo piscatoris die 19 Martii mcccxi, Pontificatus nostri anno sexto.

cultum publicum exhiberi posse, declaravt.

§ XIII. S. Placidi et Sociorum Messanæ festa, reliquiae variis locis dispersæ, Officia in eorum honorem recitari solita.

I nstitutum a Sexto V anno 1588 sanctorum Martyrum Inventionis festum, Messanenses anno proxime subsequenti illustri admodum ac singulari pompa, variis letitiae signis, et supplicatione maxime solemní tridui spatio, a secundo mensis Augusti die ducto initio celebrarunt. Rei tunc gestæ seriem Philippus Gothus eques Messanensis, ac unus ex iis, quibus urbis senatus solennitatis rite exsequenda curam demandarat, singulari, ut diximus, Opusculo explicuit, quem rorum iliarum curiosus consulat. Deinceps vero ejusdem Inventionis solennitas inde dies festos ciuitatis præcipuos, ac solennis die 3 Augusti supplicatio ex decreto senatus anni 1588 quotannis est habita. Ordinem hujus e Bonifatio lib. v Descriptionis urbis Messanæ accipe: Initium pompæ, inquit, puer facit coronatus prealtus curro*, cui quatuor equi juncti sunt, impositus, qui strictum acinacem